

Évtizedekig tartott, mire összeszedte bátorságát, hogy összefirkálja a kályhát. Mennyi is? Mert mindent meg kell számolni gondosan. Ahogy a kupola gerendáira is felírta egykor a számokat, ikszeket és pontokat, éppen csak azt

74 Lábass Endre

SZINDBÁD ÉLETJELEI

nem írta oda, hogy az egyes gerendák krétaik-szei mind az ő akkori életkorait jelentik sorban, és azt sem írta oda, pedig ezt a firkálást régi szokásjog szentesíti, hogy: – Itt járt Szindbád, a hajós.

Akkoriban, mint néha most is, e firkáló Festőként nevezte meg magát, ha rákérdezett valaki, és ezt hallható büszkeséggel mondta ki. Ennek jegyében pedig a kupola a műterme volt, a város egyik legrégebbi könyvtára felett, majdnem az égben, és mikor még nem volt beüvegezve a három kerek ablak, láthatatlan lakótársa, a bagoly néha hagyott neki egy félig megevett egeret. Tán a képek nézegetéséért cserébe, vagy csak fricskaként, a művek értékének véres jeleként.

A kupola két részből állt, alul a henger, valaha fehérre meszelték sok évtizeddel előbb, rajta pedig a magas, nyújtott félgömbszerű süveg. Egyszerűségében gyönyörű volt az ácsolat. A talajon hatalmas hatágú csillag feküdt, derékvastag tölgygerendákból, e csillag minden hegyéből gerenda nyúlt a kupola csúcsa felé, és ezek a levegőben tartottak egy másik csillagot valahol félúton. A lenti csillag háromszögű sarkaiban Szindbádnak állandóan vándorolnia kellett, mivel körben a Nap is vándorolt a kupola körül. Szindbád tehát, ahogy a majdnem vízszintesen betűző napsugár vakító fényfoltot vetített a készülő képre, az óramutató járásával megegyező irányban mindig a következő háromszögbe tolta az állványt, és ő maga is egy háromszöggel odébb ült szemben, ekként az óramutató járását követve maga is. Ez a forgás ment évtizedeken át – mint később kiderült. Azért csak később, mert akkoriban a hajós nagyon a festegetésbe és üldögélésbe feledkezett.

Egy alkalommal szokása szerint éppen hazatért otthonról. Felmászott a kőlépcsőn, fel a vaslétrán, áthaladt a pallókon, vigyázott, nehogy istentelenül beverje a fejét, mert egy ilyen nagy épületet tartó gerendák egy fej ütésére csak alig észrevehetően, csak csillagászati pontosságú mérőeszközökkel kimutathatóan mozdulnak el. Madártoll könnyű kis könyvtár a fej. Belépett a keskeny, dróthálós ajtón – e drótháló és a padlás szaga nyaranta kellemes tyúktól érzetét keltette, de lehet, hogy ez csak bagolyszag volt.

Valahogy más szemmel nézett szét aznap. Hirtelen meglátta saját régi feliratát az egyik gerendán. 1987. IV. 28. XXX. Türkisz krétával volt mindez a sötét gerendára írva, úgyhogy az évszázados porból kivilágított. Szindbád

megállt, majd, mint akinek leesett a tantusz, elfordult, tovább, jobbra, az óramutató járásával egyező irányban, a következő gerenda felé. Közelebb lépett. Ott a következő állt, már fehérrel: 1997. IV. 28. XL.

Ekkor azonban Szindbád már nem mozdult, hanem végignézett a láthatatlan csúcs sötét mélye felé tartó gerendák során. Már tudta, 75 mi a helyzet, emlékezett. Már csak egy gerendán áll krétával írott évszám. Tudta, mi. És még van három gerenda, mire a földön fekvő csillag sarkain a hat oszlop körbeér, és az egész elkezdődik újból. Még három gerenda, még három évtized. Szindbád még soha nem érzett ilyen iszonytató, elérhetetlen messzeségnek egy ilyen közeli, belátható kis távot. Pedig pár méter csupán. Pár krétavonal.

Nem csüggedt el, leült, ivott egy korty szíverősítőt, ettől aztán azóta is él. Hazament otthonról, élte mindennapi életét, öntudatlanul belemelegedett az írásba és az olvasásba.

Keringtek az évszakok, ősszel Szindbád mindig időben megrendelte a tűzfát, aztán valamikor egyszer csak elkezdett fűteni. Valamikor? Na nem. Minden hajszálpontosan tudható. Egy meggondolatlan, múltbeli pillanatában ugyanis nekiugrott szegény cserépkályhának, és fekete tollal húzott rá mindenféle X-eket. Valahogy ilyenféleképpen: I.VIII.IX. Ez ott azt jelentette, hogy tegnapelőtt január nyolcadika volt, és kilenc darab fával fűtött a szobában.

Mivel azonban szerencsétlenül eszébe jutott a tölgycsillag a kupolában, meg a hat gerenda sorban, gyorsan megnézte, mennyi hely van még a kályhán – már ha továbbra is ugyanilyen lónagy méretben írja az X-eket.

A cserépkályha a sarokban állt, hét csempe volt a magassága, elején – ilyen tüzes szekrényre nyugodtan mondhatjuk, a frontján – négycsempényi széles volt, oldalára csak két és fél csempe fért. Persze Szindbád eredetileg csak az előlapra gondolt, az oldallapra álmaiban sem merészkedett tolakodó életjeleivel. Ebben a percben az emlékek sodra megáll, a hajós vízbe ejtette a horgonyt.

Megtorpant. – Megijedt? Meglehet. Évek óta először felötlött előtte a kályha háta. Hogy hátha. Esetleg. Ott is lehetne folytatni a számlálást. Nem lenne nagy bűn... fel sem tűnne... és egy tükörrel... vagy kamerával... meg is lehetne nézni. Az állást. Tán csak kicsit nehezebben. Már talán nehéz lenne odahajolni, és szemüveggel kiböngészni az ikszeket. A felkészült gázóra-leolvasók is hordanak magukkal zsebtükröket.

Fura volt, hogy ez a reményteli felfedezés milyen feszültséggel, szinte lelkiismeret furdalással töltötte el. De aztán feloldódott a bog. A hajós elnevette magát – egyszerűbb a tuskókat megszámlálni – szögezte le. De akkor

hová lesz az idő? Egy gyerek talán beférne a kályha, az álmosítóan meleg koc-
kás fűzet mögé, és írhatna tovább – jött rögtön a kísértés. Tény, hogy sokkal
lejjebb és sokkal kisebb méretben, de még éveken át írhatná az ikszeket a fa-
illatú, fűtött szobában, amit olyan nehezen, annyi sok bajon átutazva
76 szerzett, és eddig megtartott neki a hajós.

Fülöp Péter: Behálózva

